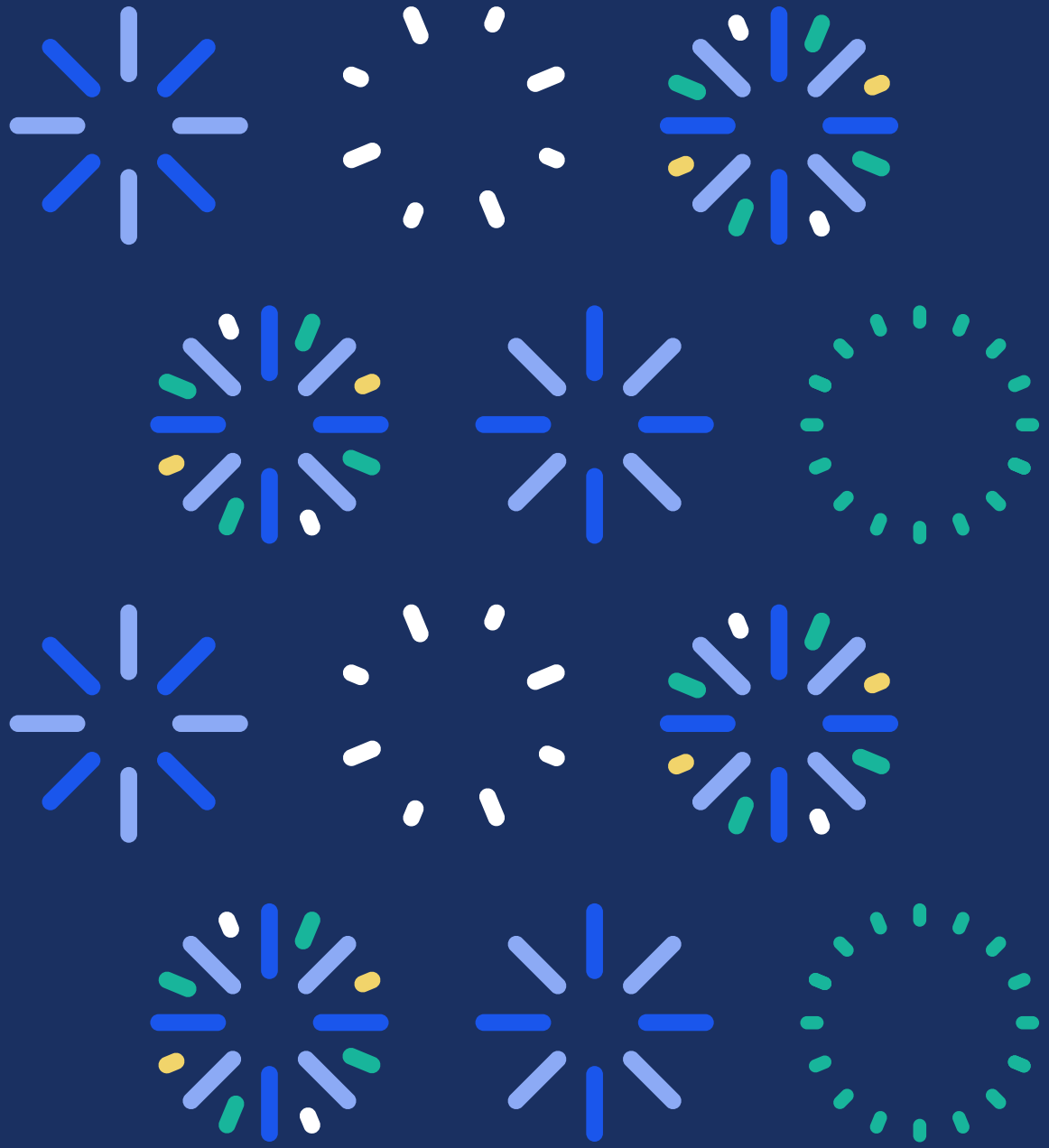

Tilastokeskus

Tulorekisterin hyödyntäminen työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan toimialalla

Tilastokeskuksen lausunto
Asia: O 9/2025 vp
20.3.2025

Esityksen sisältö

- Tulorekisteri tilastoissa ja tilastotoimessa
- Tutkimusaineistot, tutkimukset ja datahuonehankkeet
- Esimerkkejä tulorekisterin käytöstä vaikuttavuuden arvioinnissa
- Tulorekisterin hyödyt ja hyödyntämisen jatkomahdollisuudet

Tulorekisterin hyödyntäminen tilastoinnissa

- Tiedot ovat tällä hetkellä käytössä sekä virallisissa että kokeellisissa tilastoissa, joissa tulorekisteri on korvannut aikaisempia lähdeaineistoja, tietoja käytetään tiedonkeruiden esitäyttötietoina tai tiedoilla esim. estimoidaan henkilöstömäärää.

- Tulorekisterin tiedot ovat laajassa käytössä esim. tilastoissa ja yritys- ja toimipaikkarekisterissä
  - Työssäkäyntitilasto
  - Palkkarakennetilasto
  - Palkkasummakuvaajat
  - Työvoimakustannusindeksi
  - Työvoimatutkimus
  - Tulonjakotilastoissa
  - Kansantalouden tilinpito
  - Yritysten rakennetilastot
  - Yritys- ja toimipaikkarekisterissä

- Tulorekisteri myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella tilastoviranomaiskäytössä Tilastokeskuksen kautta

Tulorekisteri mahdollistanut uusia kokeellisia tilastoja

- Kokeelliset tilastot
  - Tulorekisterin palkat- ja palkkiot
    - Vero on tuottanut samankaltaista tietoa tilastossa Ennakonpidätyksen alaisten ansiotulojen kuukausitilasto
  - Väestön pääasiallinen toiminta kuukausittain

Kuvio 1. Työllisten määrän suhteellinen muutos maakunnittain 11/2023–11/2024

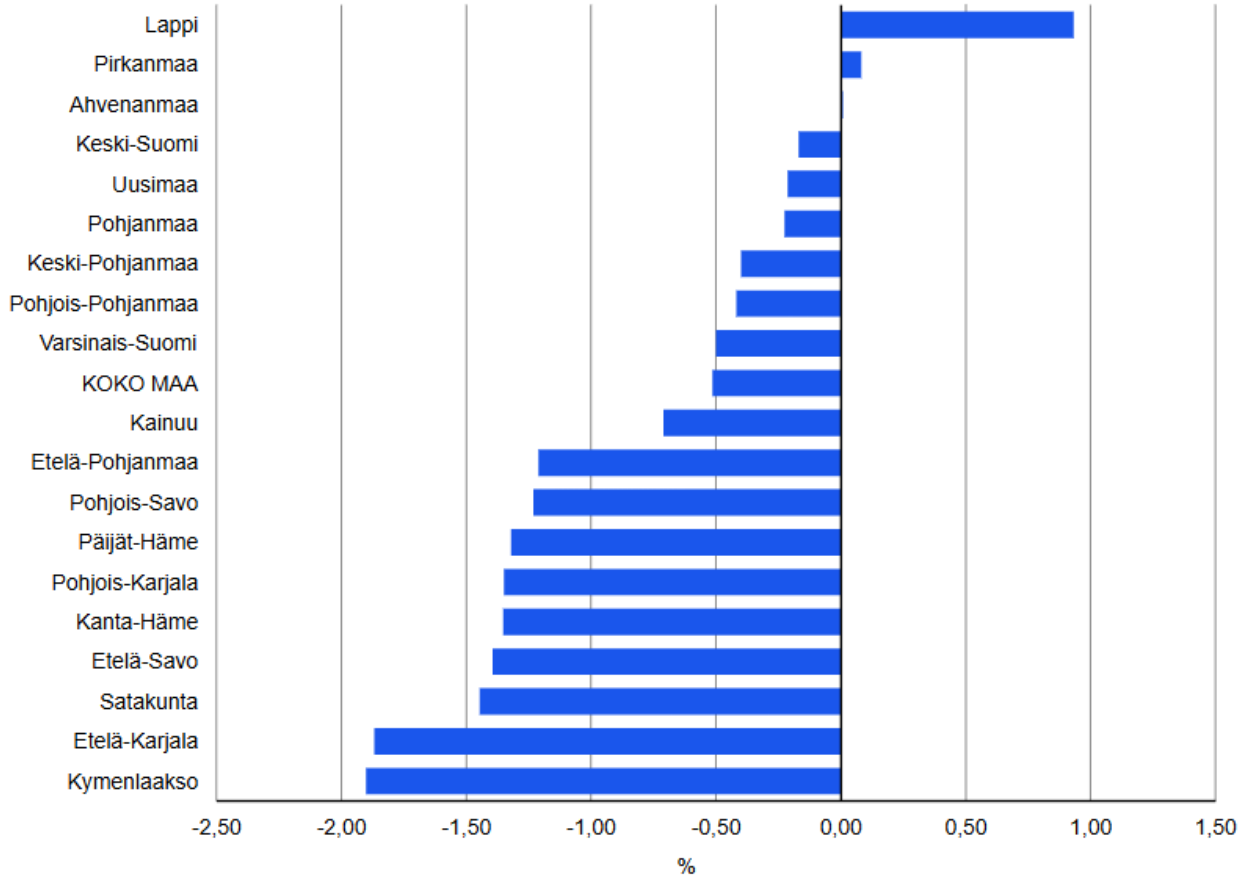

Lähde: Tilastokeskus, väestön pääasiallinen toiminta kuukausittain

Tulorekisterin hyödyntäminen tutkimustoiminnassa – Taika - tutkimusaineistokatalogi

Tilastokeskuksen Tutkijapalvelut mahdollistaa tulorekisteritietojen hyödyntämisen tieteellisissä tutkimuksissa ja tilastollisissa selvityksissä

Tulorekisterin tiedoista on muodostettu räätälöityjen aineistojen lisäksi kolme tutkijoille tarjottavaa valmisaineistoa (päivitykset kuukausittain)

- TAX_INCOMES Tulorekisterin palkkatiedot
- TAX_BENEFIT Tulorekisterin etuustiedot
- TAX_SUMINCOMES Tulorekisterin summatut palkkatiedot (uusi kehitteillä oleva aineisto)
  - Tämä aineisto on helppokäyttöisempi ja mahdollista tutkimuksen myös kevyemmällä aineistojen käsittelyosaamisella

Näitä aineistoja voidaan yhdistää myös muihin tutkimusaineistoihin tutkimustarpeiden mukaisesti

- Usein yrityksiä, toimipaikkoja tai henkilöitä koskevia perustietoja
- Työmarkkinailmiöiden tutkimiseksi tyypillisesti yhdistetään mm. TEM:n ja KEHA-keskuksen tuottamia aineistoja työvoimatoimenpiteistä tai työnhakijoista

Tulorekisterin hyödyntäminen tutkimustoiminnassa

Vuoden 2025 alussa Tulorekisteri-valmisaineistoilla on ollut käyttäjiä seuraavasti:

Etuustieto-moduuli on käytössä 28 tutkimushankkeella, joilla on yhteensä 216 tutkijaa.

Palkkatieto-moduuli käytössä 36 tutkimushankkeella, joilla yhteensä 260 tutkijaa.

(Osa tutkijoista voi olla useammassa hankkeessa, ja sama hanke voi käyttää myös molempia aineistoja)

Lisää tarpeita tulorekisterin tutkimuskäytölle ilmenee jatkuvasti.

Esimerkkejä Datahuoneen tutkimusaiheista, joissa on käytetty tulorekisteriä ja muita tutkimusaineistoja

Työperusteisten maahanmuuttajien tulorajoja koskeva selvitys

Sote-henkilöstön tulonmuodostus

Opintotuen tulorajojen vaikutukset opiskelijoiden työssäkäyntiin ja opintojen etenemiseen

Työperusteisella oleskeluluvalla maassa olevien työttömyysjaksojen pituudet

Ukrainalaisten työmarkkinaseuranta

Tulorekisterin hyödyntäminen vaikuttavuuden arvioinnissa

- Tilastokeskus on tuottanut muille tahoille tulorekisteriperusteisia aineistoja myös vaikuttavuuden arviointityöhön
- Yhteistyötahoina olleet mm. OKM, THL, TEM ja KEHA-keskus sekä STM
- Aiheina vaikuttavuuden arvioinneissa ovat olleet mm.
  - koulutuksista työllistyminen
  - työvoimatoimenpiteiden vaikuttavuus
  - palkka-avoimuus ja palkkaerojen muutokset
  - Sote-henkilöstön riittävyys

[Tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten työllistymisestä ajantasaista tietoa – palkansaajia huhtikuussa 6 000 - Työ- ja elinkeinoministeriö]

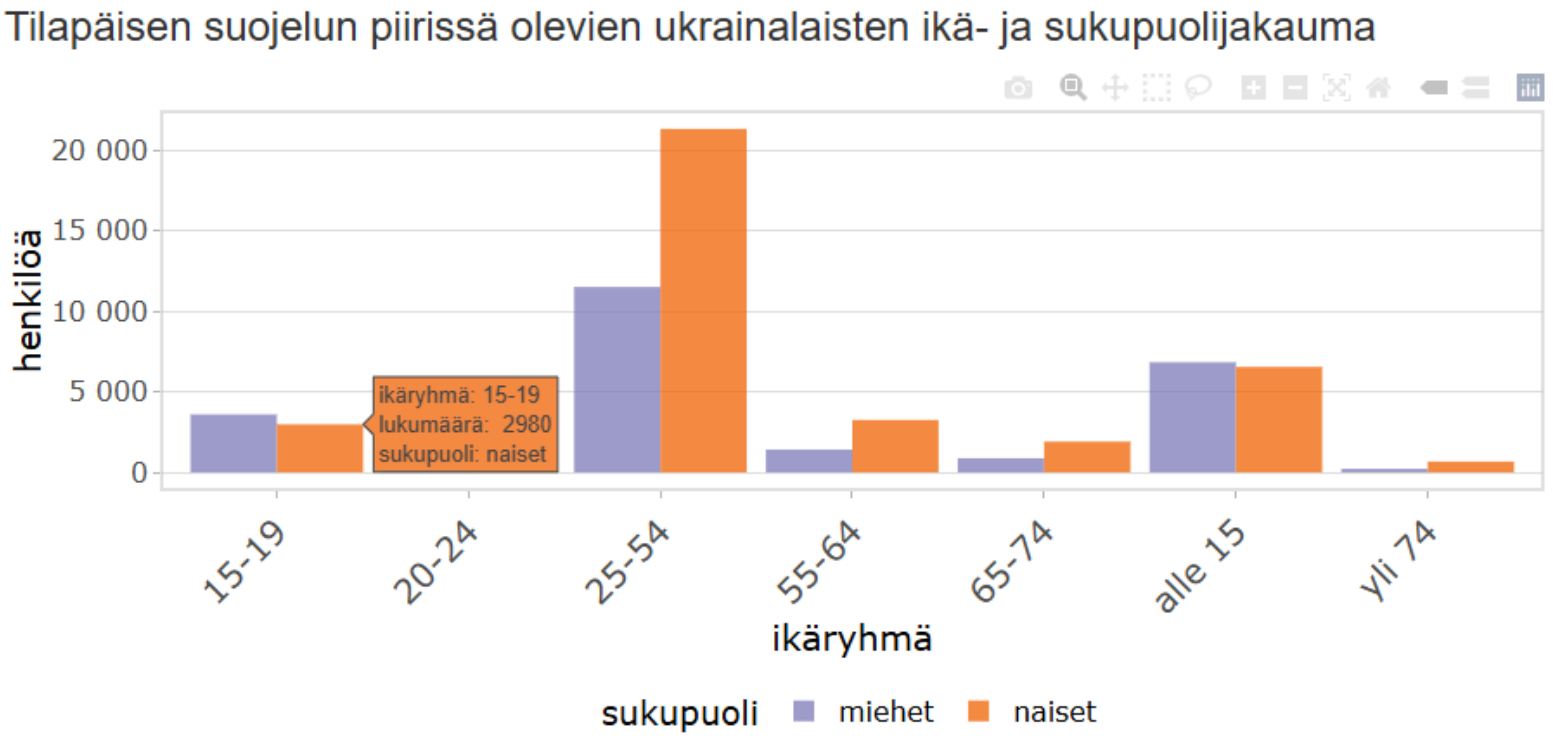

https://datahuone.shinyapps.io/dataholvi/#tyomarkkinat/ukrainalaiset

https://vattdatahuone.fi/datahuone-tyoperusteisesti-suomessa-oleskelevien-joukossa-tyottomina-myos-erityisasiantuntijoita/

Työttömyysjaksojen kestot eri ammattiryhmissä

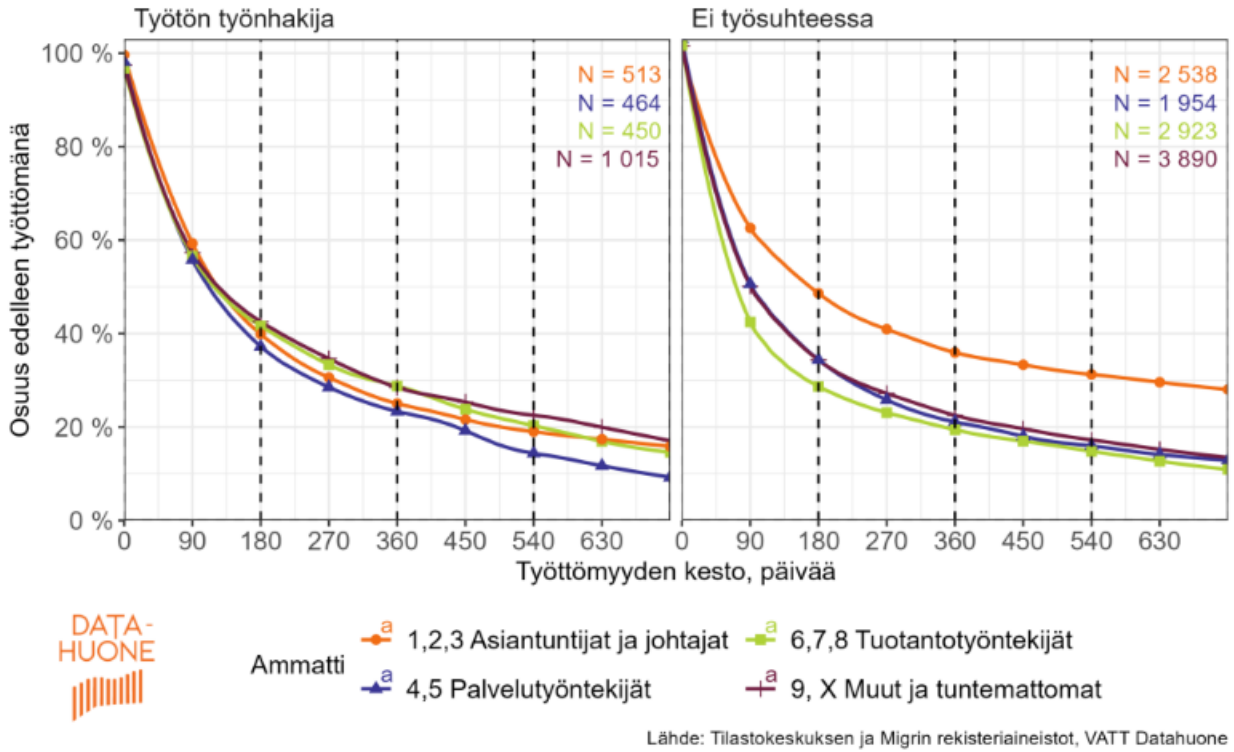

Lähde: Tilastokeskuksen ja Migrin rekisteriaineistot, VATT Datahuone

Tulorekisterin hyödyt ja hyödyntämisen jatkomahdollisuudet

- Tiedonantajien hallinnollinen taakka on keventynyt
- Entistä ajantasaisempaa tietoa tietotuotannon nopeutumisen, kokeellisten tilastojen, uusien tutkimusaineistojen ja Datahuonetoiminnan seurauksena
- Palkansaajia kuvataan aikaisempaa kattavammin, sillä tulorekisterin myötä käytössä ovat myös pienten yritysten palkkatiedot
- Kehittämisen keskeiset jatkomahdollisuudet liittyvät joidenkin tietojen lisäämiseen tai muuttamiseen pakollisiksi tulorekisterissä. Tärkeimmät kehityskohteet ovat
  - selkokielinen ammattinimike
  - toimipaikkatiedot sekä
  - työaikaa sekä osa- ja kokoaikaisuutta kuvaavat tiedot

Kiitos

- Lisätietoja:
  - Osastopäällikkö Hannele Orjala
    etunimi.sukunimi@stat.fi